

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, 01104 Vilnius,

Tel. (8 5) 203 4696, faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt, enmin.lrv.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-03-

Nr. (1.20-05E)

VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTŲ TEIKIMAS

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija pagal kompetenciją parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. 697 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalių, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir šių elektrinių įrengtųjų galių nustatymo“ pakeitimo projektą (toliau – Nutarimo projektas Nr. 1), Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalių, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) netaikant skatinimo priemonių atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir šių elektrinių didžiausios leistinos generuoti galios ir mažiausios įrengtosios galios nustatymo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas Nr. 2) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. spalio 19 d. nutarimo Nr. 1049 „Dėl Reikalavimų asmenims, siekiantiems įgyti bei įgijusiems teisę plėtoti ir eksploatuoti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines jūrinėje teritorijoje, ir jūrinės teritorijos tyrimų bei kitų veiksmų atlikimo išlaidų kompensavimo aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projektą (toliau – Nutarimo projektas Nr. 3) (toliau visi kartu – Nutarimų projektai).

Nutarimų projektų tikslas – įgyvendinti Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 16, 18, 20, 20¹, 21, 22, 23, 26, 29, 49, 50, 55, 56, 57, 63 straipsnių, dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, 54 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1001 10, 15 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – Įstatymas) ir Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 5 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1698 nuostatas.

Nutarimo projekte Nr. 1 atlikti pakeitimai, kuriais įgyvendinamos AIEĮ 5 straipsnio 1 dalies 9 punkto nuostatos, numatančios, kad Vyriausybės nutarime turi būti nurodyta mažiausia elektrinių įrengtoji galia ir didžiausia leistina generuoti galia. Atitinkamai Nutarimo projekte Nr. 1 šiuo metu galiojantis Vyriausybės nutarimas dėstomas nauja redakcija ir keičiamas 1 priedas, nurodant ne tik įrengtąsias galias, tačiau ir mažiausią elektrinių įrengtąją galią ir didžiausią leistiną generuoti galią.

Nutarimo projekte Nr. 2 siūloma:

1. Įtvirtinti, kad informacija apie planuojamą organizuoti konkursą Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) interneto svetainėje būtų paskelbta 2023 m. kovo 30 d. Siūlymas grindžiamas tuo, kad Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos¹ (toliau – NENS) 25.1.3 papunktyje numatyta, kad elektros energijos gamyba iš vėjo energijos Baltijos jūroje po 2020 metų vykdoma atsižvelgiant į atliktus tyrimus ir kitus veiksmus, reikalingus sprendimui dėl jūrinių teritorijų, kuriose tikslinga organizuoti konkursus, priimti ir elektrinių įrengtajai galiai

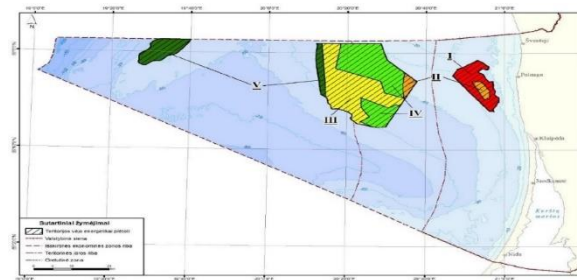
¹ Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimas Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“.

nustatyti, taip pat tuo, kad Nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane² (toliau – NEKS) numatyta po 2025 metų jūrinės teritorijos dalyje vėjo elektrinių parkų plėtra (galingumas – nuo 700 MW iki galimai 1 400 MW), ir atsižvelgiant į tai, kad 2022 m. lapkričio 18 d. patvirtintas specialusis teritorijų planavimo dokumentas³ (toliau – Vystymo planas), kuriame numatyta galimybė vystyti atsinaujinančią energetiką ir numatyti galimi vystymo etapai.

2. Nustatyti teritoriją, plėtotiną vėjo elektrinių įrengtąją galią ir leistiną generuoti galią. Siūlymas grindžiamas Energetikos ministerijos užsakymu atliktos studijos „Prioritetinių Lietuvos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalių, kuriose tikslinga atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtra identifikavimas“⁴ (toliau – Studija) rezultatais, taip pat atsižvelgiant į AIEĮ 22 straipsnio 1¹ dalies nuostatą, kurioje įtvirtinta, kad elektros tinklų galia ir pralaidumai rezervuojami 1,4 GW leistinos generuoti galios atsinaujinančius išteklius naudojančioms elektrinėms, numatomoms plėtoti Lietuvos jūrinėje teritorijoje, bei įvertinant Nutarimo projekte Nr. 1 siūlomus pakeitimus dėl įrengtosios galios ir leistinos generuoti galios.

Teritorija ir vėjo elektrinių įrengtoji galia ir leistina generuoti galia siūlomos įvertinus žemiau nurodytą apibendrintą informaciją apie teritorijos ištirtumą, jūros gylį bei vėjo greitį.

Studijoje nustatyti prioritetingi plotai jūrinių vėjo elektrinių plėtrai. Atsižvelgiant į esamą ištirtumo lygį ir apribojimus pagal nacionalinio saugumo reikalavimus bei įtvirtintus apribojimus⁵ veikloms jūrinėje teritorijoje vystyti, tinkami vėjo energetikai plėtoti Baltijos jūros rajonai buvo

1 pav. Atsinaujinančios energetikos plėtojimui tinkamos teritorijos, numatytos Lietuvos Respublikos bendrajame plane⁶

suskirstyti į penkias zonas: I – mažai ištirta, parkų vystymas draudžiamas; II – gerai ištirta, bet parkų vystymas draudžiamas; III – mažai ištirta, parkų vystymas derinamas su Lietuvos kariuomene; IV – gerai ištirta, bet parkų vystymas derinamas su Lietuvos kariuomene; V – mažai ištirta, bet nereikia papildomų derinimų su Lietuvos kariuomene ar Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija.

III ir IV teritorijos zonos yra pakankamai gerai ištirtos ir yra tinkamos tolimesnei jūrinių vėjo elektrinių parkų plėtrai. Dalyje III ir IV zonų jau anksčiau buvo atliktos poveikio aplinkai vertinimo procedūros (toliau – PAV) panašiai ūkinei veiklai (vėjo elektrinių parkų vystymas), atlikti įvairūs dugno, jūros paukščių, gyvūnų buveinių ir migracijos tyrimai, tačiau dėl PAV išvados senaties dalis

² http://enmin.lrv.lt/uploads/enmin/documents/files/Teisin%C4%97%20informacija/Teis%C4%97s%20aktai/Bendrieji%20energetikos%20strateginiai%20dokumentai/NECP/Lietuvos_Respublikos_nacionalinis_energetikos_ir_klimato_srities_veiksmu_planas.pdf.

³ Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2022 m. lapkričio 18 d. įsakymas Nr. 1-377 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje teritorijos, skirtos atsinaujinančios energetikos plėtojimui, inžinerinės infrastruktūros vystymo plano patvirtinimo“.

⁴ <https://www.ena.lt/uploads/PDFAEI/V%C4%97jo%20j%C4%97gaini%C5%B3%20pl%C4%97tra%20Baltijos%20j%C5%ABroje.pdf>.

⁵ Apribojimams patvirtinti Lietuvos kariuomenės vado 2016 m. vasario 15 d. įsakymu Nr. V-217 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijų, kuriose gali būti ribojami vėjo elektrinių (aukštų statinių) projektavimo ir statybos darbai, žemėlapių patvirtinimo“.

⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimas Nr. 789 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano patvirtinimo“.

minėtų tyrimų turėtų būti atliekami iš naujo. Turimi preliminarūs geofizinių tyrimų duomenys rodo, kad šiaurinėje dalyje dominuoja moreninė pakiluma, kuri pasižymi tvirtu pagrindu, tinkančiu pamatų konstrukcijoms tvirtinti. Dėl pakankamai gero 1 pav. pavaizduotos vidurinės teritorijos ištirtumo ir tinkamo atstumo iki kranto beveik du trečdaliai viršutinės IV zonos buvo pasirinkti ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. birželio 22 d. nutarimu Nr. 697 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalių, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir šių elektrinių įrengtųjų galių nustatymo“ (toliau – Vyriausybės nutarimas Nr. 697) skirti jūrinių vėjo elektrinių parkui vystyti (2 pav.).

2 pav. Patvirtinta jūrinių vėjo elektrinių parko teritorija (raudonos spalvos plotas IV viršutinėje zonoje)

Vyriausybės nutarimu Nr. 697 patvirtintoje vėjo elektrinių vystymui teritorijoje yra atliekamos planuojamos ūkinės veiklos PAV procedūros, dugno tyrimai ir vėjo greičio matavimai.

Jūros gylis yra vienas iš reikšmingiausių komponentų, turinčių įtaką jūrinių vėjo elektrinių parkų teritorijų parinkimui ir susijusioms su statyba išlaidoms. Jis taip pat yra vienas iš pagrindinių kriterijų pasirenkant pamatų konstrukcijos tipą. Pažymėtina, kad Energetikos ministerijos užsakyму atliekamo jūrinių elektrinių PAV programoje pabrėžiama, kad orientuojantis į tradicines elektrinių įrengimo ant pamatų technologijas geriausios parkų įrengimo sąlygos yra jūros dugno plotuose, kuriuose gylis svyruoja nuo 20 iki 40 metrų. Žinoma, kad šiuo metu technologiškai yra įmanoma įrengti elektrines ir iki 50 metrų gylyje, tačiau didesnis gylis turi įtakos turbinos pamatų konstrukcijos įrengimo sąnaudoms ir galutinei pagaminamos elektros energijos vieneto kainai. Studijos „Cost Evaluation of North Sea Offshore Wind Post 2030“⁷ autoriai kaip pavyzdį pateikia vienos 15 MW turbinos povandeninės dalies instaliavimo kainos pokytį priklausomai nuo jūros gylio, kuris varijuoja nuo 5,1 mln. eurų, jeigu instaliuojama 5 metrų gylyje, iki 10 mln. eurų, jeigu instaliuojama 55 metrų gylyje, o galutinė pagamintos elektros energijos vieneto (1MWh) kaina didėja po 1 eurą kas dešimt metrų. Priklausomai nuo jūros gylio didėja ir turbinų pamatų konstrukcijų gabaritai. Tai turi įtakos vystytojo galimybėms pristatyti į vietą vienu reisu kuo didesnę konstrukcijų kiekį. Reikalingų laivų ir reisų skaičiaus didinimas atitinkamai lemia didesnius šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo į atmosferą kiekius, kas irgi brangina projektą.

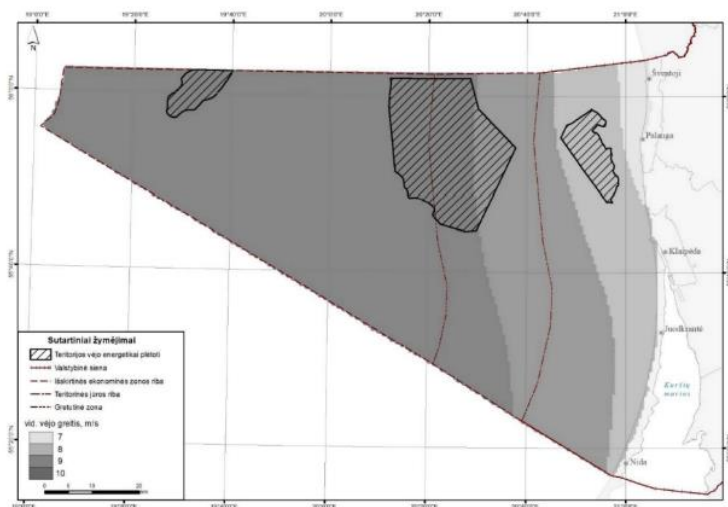
Analizuojamoje atsinaujinančios energetikos plėtojimo teritorijoje Baltijos jūros gylis svyruoja nuo 25 metrų šiaurinėje teritorijos dalyje iki 50 metrų ir daugiau pietinėje teritorijos dalyje. Atsižvelgiant į tai, kad jūros gylis turi tiesioginį poveikį jūrinių vėjo elektrinių parko statybų sąnaudoms, teritoriją tolimesnei plėtrai siūloma parinkti mažesnio gylio zonose, t. y. šiaurinėje teritorijos dalyje.

Pagrindinis meteorologinis faktorius, nulemiantis ekonomiškai palankias sąlygas vėjo energetikos vystymui jūroje ir sausumoje, yra vėjo potencialas. Vėjo greitis Lietuvos jūrinėje teritorijoje nebuvo išsamiai matuotas ar tirtas iki 2022 m. liepos 20 d., kai Vyriausybės nutarimu Nr. 697 vėjo elektrinių parko teritorijoje iš anksto nustatytose vietose – matavimų stotyse buvo pradėti

⁷ „Cost Evaluation of North Sea Offshore Wind Post 2030“, 2019 m., p. 22

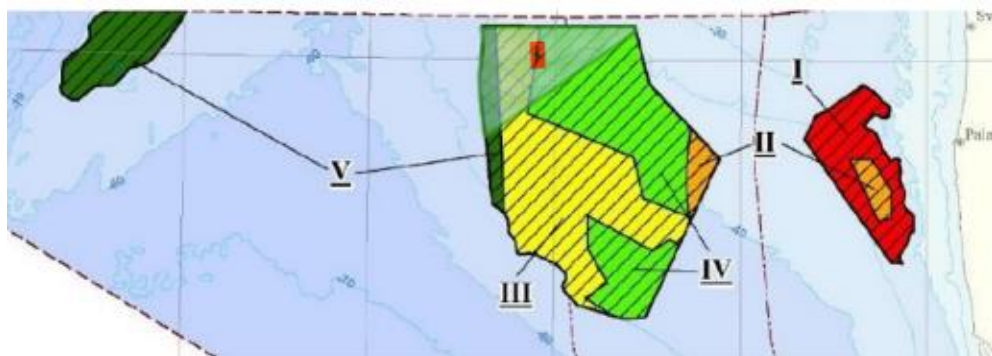
(<https://northseawindpowerhub.eu/sites/northseawindpowerhub.eu/files/media/document/Cost-Evaluation-of-North-Sea-Offshore-Wind-1.pdf>)

jūrinio vėjo greičio matavimai naudojant inkaruojamas plūduriuojančias stotis. Pirminiai matavimo stočių vėjo greičio duomenys, kurių dar nepakanka daryti pagrįstas išvadas apie vėjo greitį teritorijoje skirtinguose aukščiuose, patvirtina Studijoje pateiktus preliminarinius skaičiavimus (gautus matematinio modeliavimo būdu), kad atsinaujinančios energetikos vystymo teritorija patenka į 9–10 m/s metinio vidutinio vėjo greičio zoną (3 pav.).

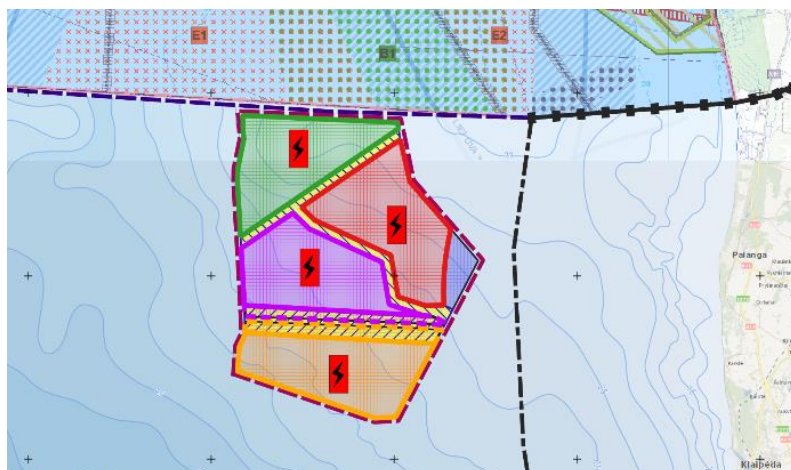

3 pav. Modeliavimo būdu apskaičiuotas vėjo greitis teritorijoje

Išanalizavus atsinaujinančių išteklių energijai vystyti numatytą teritoriją ir jos zonas, taikant pagrindinius kriterijus, turinčius didžiausią įtaką jūrinių vėjo elektrinių parkų teritorijų parinkimui ir susijusioms su parko vystymu sąnaudoms, įvertinus atliktų studijų bei tyrimų rezultatus ir išvadas bei vadovaujantis Vystymo plane pateiktomis alternatyvomis dėl jūrinių vėjo elektrinių parkų vystymo etapiškumo, tolimesnei vėjo elektrinių plėtrai siūloma numatyti teritoriją į šiaurės vakarus nuo Vyriausybės nutarime Nr. 697 numatytos teritorijos (4 pav.).

4 pav. Tolimesnės vėjo elektrinių plėtros teritorija (žalios spalvos plotas šalia Latvijos sienos)

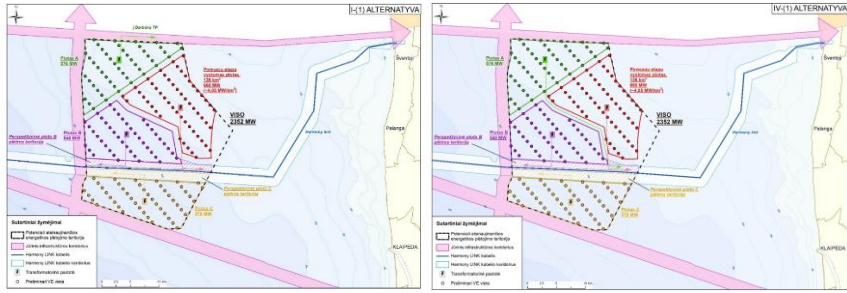

5 pav. Vystymo plane numatytos atsinaujinančių išteklių energijos vystymo zonos (siūloma plėtros teritorija pažymėta žalia spalva)

Tolimesnei plėtrai siūloma teritorija maksimaliai atitinka esminius kriterijus dėl jūrinių vėjo elektrinių parkų teritorijų parinkimo: teritorijos ištirtumo lygis, vėjo greitis bei jūros gylis, taip pat atitinka ir papildomus kriterijus, t. y. atstumas iki infrastruktūros koridoriaus (-ių), atstumas iki sausumos bei potencialūs veiklos apribojimai ir draudimai.

Apibendrinta siūlomos teritorijos ir jos potencialo charakteristika pateikta lentelėje žemiau. Nominali ploto galia nustatyta įvertinant prielaidą, remiantis kuria parengtas Vystymo planas, kad 1 km² tenka apie 4,85 MW galios.

Kriterijus	Aprašymas
Nominali ploto galia	~ 580 MW
Plotas arba užstatymo plotas	~120 km ² arba ~116 km ²
Teritorijos ištirtumas	Siūlomame plote didelė dalis aplinkos komponentų yra ištirta. Tačiau, nepaisant pakankamai gero ištirtumo, reikės atlikti reikiamus geofizinius ir geotechninius tyrimus bei PAV procedūras. Kadangi netoli ribojamasi su Latvija, tikėtina, reikės atlikti tarpvalstybinį PAV. Dalis teritorijos (kaip ir Vyriausybės nutarime Nr. 697 nurodytos teritorijos) patenka į buvusių užminuotų teritorijų zoną. Nepaisant to, kad jų išminavimas užbaigtas, prieš įrengiant vėjo elektrinių parką, turės būti atlikti detalūs dugno tyrimai ieškant pavojingų objektų ir, esant būtinybei, atlikti pavojingų objektų nukenksminimo darbai. Siūlomoje tolimesnei plėtrai teritorijoje kultūros paveldo objektų nenustatyta.
Jūros gylis	25–45 metrai
Vėjo greitis	Teritorija patenka į 9–10 m/s metinio vidutinio vėjo greičio zoną (vėjo greičio duomenys gauti matematinio skaičiavimo pagrindu 100 metrų aukštyje).
Atstumas iki potencialių infrastruktūros koridorių	Teritorija ribojasi su potencialiu inžinerinės infrastruktūros koridoriumi šiaurinėje dalyje ties jūrine siena su Latvijos Respublika (atstumas iki sienos ~ 1,0 km). Latvijos jūriniame rajone, greta Lietuvos–Latvijos IEZ ribos (~1,5 km atstumu) iki siūlomos plėtrai teritorijos yra numatytos Latvijos vėjo elektrinių parkų E1 ir E2 įrengimo galimybės. Atsižvelgiant į esamus atstumus, reikšminga įtaka Latvijos ir Lietuvos vėjo elektrinių parkų plėtrai dėl vėjo slopinimo nenumatoma. Vystymo plane numatytas plotas yra sujungiamas su Lietuvos elektros perdavimo tinklais per perspektyvinę Darbėnų pastotę išnaudojant vieną iš galimų krypčių: <i>Harmony Link</i> koridorių (atstumas nuo siūlomos plėtros zonos ~11 km) arba Lietuvos ir Latvijos pasienio inžinerinį koridorių (atstumas ~1,0 km).
Atstumas iki kranto	Teritorija yra nutolusi nuo pakrantės apie 36 km, todėl net esant geram matomumui vėjo elektrinės nuo kranto bus nematomos, todėl galimas poveikis kraštovaizdžiui bus minimalus.
Ribojimai,	Dalis tolimesnei plėtrai siūlomos teritorijos (kaip ir šiuo metu Vyriausybės

saugomos teritorijos	<p>nutarime Nr. 697 numatyta teritorija) patenka į teritoriją, kurioje vėjo elektrinių statybos vietos derinamos su sąlyga, kad energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojas pasirašys su Lietuvos Respublikos kariuomene sutartį dėl dalies investicijų ir kitų išlaidų.</p> <p>Tolimesnei plėtrai siūloma teritorija rytinėje pusėje minimaliai ribojasi su Klaipėdos–Ventspilio plynaukštės biosferos poligonu bei Klaipėdos–Ventspilio plynaukštės Buveinių apsaugai svarbia teritorija ir Paukščių apsaugai svarbi teritorija.</p>
Infrastruktūros plano alternatyvos	<p>Tolimesnei plėtrai siūloma teritorija sutampa su Vystymo plane nurodytu plotu A</p>

Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2022 m. lapkričio 18 d. įsakymu Nr. 1-377 patvirtintas Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje teritorijos, skirtos atsinaujinančios energetikos plėtojimui, inžinerinės infrastruktūros vystymo planas, kurio 3 priede pateikiami Nutarimo projektų Nr. 1 ir Nr. 2 prieduose schematiškai nurodomi plėtotini plotai.

Nutarimo projekte Nr. 3 siūloma:

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. spalio 19 d. nutarimą Nr. 1049 „Dėl Reikalavimų asmenims, siekiantiems įgyti bei įgijusiems teisę plėtoti ir eksploatuoti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines jūrinėje teritorijoje, ir jūrinės teritorijos tyrimų bei kitų veiksmų atlikimo išlaidų kompensavimo aprašo patvirtinimo“ ir išdėstyti jį nauja redakcija, atsižvelgiant į pakeitimus, numatytus Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 5 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatyme Nr. XIV-1698.

2. Patvirtinti Reikalavimų asmenims, siekiantiems įgyti bei įgijusiems teisę plėtoti ir eksploatuoti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines jūrinėje teritorijoje, ir jūrinės teritorijos tyrimų bei kitų veiksmų atlikimo išlaidų kompensavimo tvarkos aprašą (toliau – Aprašas), jame įtvirtinant nuostatas, įgyvendinančias AIEĮ 22¹ straipsnio nuostatas.

3. Pakeisti nurodytą nutarimą – išdėstyti jį nauja redakcija, taip pat išdėstyti nauja redakcija juo tvirtinamą Aprašą, įvertinant Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 22 straipsnio ir 22¹ straipsnių nuostatas, kurios įsigalios praėjus 2 mėnesiams nuo Europos Komisijos (toliau – EK) pritarimo gavimo.

4. Papildomai siūloma nustatyti, kad konkurso dalyvis Tarybai pateikiamame elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje įgyvendinimo plane, be kitos informacijos, nurodytų, kada planuojama pasirašyti pagrindines sutartis (dėl vėjo elektrinių, vidinio elektros tinklo instaliacijos tarp vėjo elektrinių, jūrinės transformatorinės pastotės įrengimo bei jos sujungimui su sausumos elektros tinklu reikalingos įrangos įsigijimo ir darbų atlikimo). Taip pat Tarybai teiktų Konkursų organizavimo ir leidimų išdavimo tvarkos apraše nustatytos formos išipareigojimą, kad pagrindiniai komponentai bus tiekiami ir gaminami įmonių, kurios atitinka europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus, numatytus Lietuvos Respublikos Konstitucijos 47 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 straipsnyje (toliau – europinės ir transatlantinės integracijos kriterijai). Siekiant užtikrinti šio reikalavimo kontrolę, siūloma nustatyti, kad Lietuvos energetikos

agentūra tikrintų, ar konkurso laimėtojo nurodytų komponentų tiekėjai ir gamintojai atitinka europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus ir atitinkamą informaciją teiktų Tarybai, kuri galėtų imtis AIEĮ, Energetikos įstatyme ir kituose teisės aktuose numatytų veiksmų tuo atveju, kai konkurso laimėtojas nevykdo AIEĮ įtvirtintų ir Apraše detalizuotų reikalavimų. Manytina, kad, atsižvelgiant į dabartinę geopolitinę situaciją, tikslinga nustatyti, kad Lietuvos jūrinėje teritorijoje numatomoms įrengti atsinaujinančius išteklius naudojančioms elektrinėms įrangos ir komponentų tiekėjai ir gamintojai būtų tikrinami dėl atitikties europinės ir transatlantinės integracijos kriterijams. Tokiu būdu būtų labiau suvaldomos nacionaliniam saugumui galinčios kilti rizikos ir grėsmės.

Naujo ir nauja redakcija dėstomo Aprašo 38 punkte nustatoma išlaidų už AIEĮ 22 straipsnyje numatytų tyrimų ir kitų veiksmų atlikimą kompensavimo tvarka. Pažymėtina, kad Energetikos ministerijos užsakyму šiuo metu rengiamas atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių prijungimo prie perdavimo tinklų sausumos teritorijoje specialusis teritorijų planavimo dokumentas, kuriuo bus suplanuotas koridorius dviem numatomiems plėtoti vėjo elektrinių parkams prijungti prie sausumos tinklų. Šio specialaus plano rengimo metu taip pat atliekamas ir šio plano strateginis pasekmių aplinkai vertinimas. Nurodytų paslaugų (elektrinių prijungimo prie perdavimo tinklų sausumos teritorijoje specialusis teritorijų planavimo dokumento parengimas ir šio plano strateginis pasekmių aplinkai vertinimas) atlikimui numatoma naudoti Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšas ir Europos Komisijos institucijoms pripažinus šias išlaidas tinkamomis finansuoti, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 22 ir 22¹ straipsniuose numatytų konkursų laimėtojai neturės jų kompensuoti, išskyrus tas išlaidas, kurias pagal teisės aktus būtų pripažįstamos netinkamomis finansuoti.

Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pastabą, įvertintos visos pastabos, gautos iki Nutarimų projektų pateikimo Vyriausybei svarstyti.

Įvertinę Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2023 m. kovo 7 d. išvados Nr. NV-476 6-ą pastabą paaiškiname, kad Aprašo 22.2 papunktyje numatoma, kad Taryba įvertintų sumą, reikalingą elektrinėms įrengti ir joms prijungti prie elektros tinklų, atsižvelgdama į oficialių institucijų ir kitų organizacijų viešai skelbiamus duomenis apie Europos šalių efektyviausių technologijų elektros energijai iš atsinaujinančių energijos išteklių gaminti jūroje faktinius investicinius poreikius elektrinei įsteigti ir prijungti prie sausumos elektros tinklų. Taryba turi kompetencijos ir sąlygas įvertinti investicijas, todėl, siekiant detalizuoti AIEĮ 22¹ straipsnio 10 dalies 3 punkte nurodytą reikalavimą dėl finansinio pajėgumo, tikslinga Apraše nustatyti, kokie finansinio pajėgumo rodikliai vertinami ir kaip jie nustatomi. Aprašo 39 ir 40 punktuose siūloma įtvirtinti išlaidų už valstybės lėšomis atliekamų veiksmų, numatytų AIEĮ 22¹ straipsnio 1 dalyje, kompensavimo tvarką ir kompensacijos panaudojimo tikslus. Pažymėtina, kad AIEĮ 22¹ straipsnio 21 dalyje numatoma, kad nurodytos išlaidos kompensuojamos taikant proporcingumo principą, o siekiant nustatyti, kas šias išlaidas skelbia ir kokia tvarka jos kompensuojamos, Apraše siūloma nustatyti, kad kompensaciją apskaičiuoja Energetikos ministerija, nes ji yra AIEĮ 22¹ straipsnio 1 dalyje nurodytų teritorijų planavimo dokumentų ir jų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo organizatorė (kaip numato Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas) ir yra sudariusi atitinkamas sutartis su šių dokumentų rengėjais. Siekiant aiškumo dėl kompensacijos lėšų panaudojimo, siūloma taikyti analogiją su AIEĮ 22¹ straipsnio 34 dalyje numatytais lėšų, gautų už konkurso dalyvių ar laimėtojų neįvykdytus įsipareigojimus, panaudojimo tikslais.

Priėmus Nutarimų projektus neigiamų teisinio reguliavimo poveikio pasekmių nenumatoma, administracinė našta nedidės.

Nutarimų projektų nuostatos neprieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų, juos įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Nutarimų projektai nenotifikuotini Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Nutarimų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Nutarimų projektuose neįtvirtinamos sąvokos.

Dėl Nutarimų projektų pateiktos pastabos, į kurias neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, pateikiamos derinimo pažymoje.

Nutarimų projektai skelbiami Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Nutarimų projektus parengė Energetikos ministerijos Tvarios energetikos politikos grupė (vadovė Lina Sveklaite, tel. +370 602 46 479, el. p. lina.sveklaite@enmin.lt), tiesioginės rengėjos – patarėja Jevgenija Jankevič, tel. +370 602 47 359, el. p. jevgenija.jankevic@enmin.lt, patarėja Greta Nakutyte, tel. +370 602 16 249, el. p. greta.nakutyte@enmin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas Nr. 1, 3 lapai.
2. Nutarimo projektas Nr. 2, 3 lapai.
3. Nutarimo projektas Nr. 3, 19 lapų.
4. Nutarimų projektų derinimo pažyma, 11 lapų.
5. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 5 lapai.
6. Nutarimo projekto Nr. 3 poveikio vertinimo pažyma, 2 lapai.

Energetikos ministras

Dainius Kreivys

J. Jankevič, tel. +370 602 47 359, el. p. jevgenija.jankevic@enmin.lt
G. Nakutytė, tel. +370 602 16 249, el. p. greta.nakutyte@enmin.lt